

Aktuality
Od Eriky
V ateliéru
Rozhovor

DIALOG

čtvrtletník dětí a mládeže
TALENT drama studia

Střípky z hodin
Reportáž
Poezie

Září 2026

Když mi bylo...

Když mi bylo deset, těšila jsem se na to, až budu dospělá. Budu si moct dělat co budu chtít. Jíst dorty, chodit spát ve tři ráno, celý den si kreslit a bavit se jen s lidmi, které mám ráda. Teď jsem dospělá. A ne, nepřeju si, aby mi bylo znovu deset. Ale ta dospělost vypadá trochu jinak, než si moje malé já myslelo. Jím dorty, ale i zeleninu, abych byla zdravá. Chodím spát v deset, protože vstávám v půl šesté. Celý den se koukám na to, jak děti kreslí (to je fajn). Na lidi, které mám ráda nemám tolik času, protože se bavím i s těmi ostatními.

Děti nemají možnost zkusit si dospělost, a tak po ní touží. Dospělé vidí jako svobodné lidi, kteří si umí se vším poradit. Ale pravdou je, že my dospělí jsme jen přerostlé děti, které se ocitly v dospělosti a za pochodu hádají co by tak měli dělat a jak se mají chovat. Postupně se zamotávají do starostí, povinností a zodpovědnosti a při té příležitosti zapomínají na to, že někde uvnitř jsou pořád jen děti, co si chtějí hrát.

Nechci, aby mi znovu bylo deset. Ono totiž vůbec není jednoduché být dítětem. Chci být dospělá. Ale chci si taky hrát. Občas jen tak být. Být jen já.

Hana Sršňová

Úvodník

TALENT drama studio

Nabízíme kurzy pro děti od 8 let až po dospělé do 26 let.
Více informací na www.talentedrama.cz

Aktuality

Červená sukně

Kdybych byla znovu dítětem, hrála bych si, strašně moc bych se smála, chodila od člověka k člověku a říkala mu nesmyslné věty.

Kdybych byla znovu dítětem, nosila bych červenou sukni a zářivé punčochy, čepici se soby, ale v té směšnosti pro jiné, bych věděla, kdo jsem.

Kdybych byla znovu dítětem, říkala bych všem, že je miluji.

Ted' už nemám červenou sukni, protože mi řekli, že červená sukně se nenosí.

Tvářím se seriózně a přemýšlím nad důležitostí toho, kdo budu a co sdělím, aby mě brali a nesmáli se mi.

Když jsem byla dítětem, žádala jsem o zmrzlinu. Ale pak mi řekli, že žádat o zmrzlinu se nemá.

A já už o zmrzlinu nežádám.

Nenosím červenou sukni.

Nemluvím, když jiní nechtějí slyšet můj názor.

Nesměju se nahlas.

Netančím v dešti.

Oblečení nosím vyžehlené.

A neříkám lidem, že je miluji.

Ztratila jsem svou červenou sukni. Snažím se ji znovu najít, ale je to sakra těžké. Víím, že někde je, i když dokonale schovaná pod mými vyžehlenými košilemi. A víte co, já ji najdu, možná ne vyžehlenou, ale mou, tu červenou.

Erika Merjavá

Od Eriky

TALENT
drama studio

Uvádí:

AUTORSKÉ VÝSTUPY + DISKUZE S PUBLIKEM

TVŮRČÍ SALON TALENTU

TENTOKRÁT NA TÉMA HUMOR A HRA

X
PRAHA 10

Projekt je realizován
s finanční podporou
MČ Prahy 10

9.10. V 19:00

Kulturní křižovtka Vzlet (Holandská 1)

Vstupné 100 Kč

2

3

Bojíme se nudy?

Jako učitelka výtvarné výchovy na svých studentech občas pozoruji, jak je pro ně obtížné tvořit “podle sebe”. Z celého dne ve škole jsou zvyklí na přesná zadání a jasně stanovená kritéria. “Příští středu budeme psát test z logaritmů. Podívejte se do učebnice na strany 36-42. Když získáte více než 90 %, budete mít jedničku. $X=6/5$, cokoliv jiného je špatná odpověď.” Děti jsou zvyklé, že bývá správná odpověď. Ať už se to týká znalostí a nebo třeba toho, jak se mají chovat. Nebo i co cítit.

A ve výtvarce se po nich najednou chce, aby byli kreativní, experimentovali, vyjadřovali své emoce. Pro mnoho z nich je to situace, se kterou se těžko vyrovnávají. “Můžu tam dát tuhle zelenou?” “Musí to být realistický?” “Je to na známky?” “Můžu propadnout z výtvarky?” Chtějí mít jistotu, že to budou mít správně. Proto považuji za důležité zařazovat i cvičení, ve kterých je jakékoliv řešení správné a je jen na studentech, jak si s aktivitou poradí. Příkladem může být automatická kresba, kterou rádi využívali surrealisté, aby dali průchod svému nevědomí a nesvazovali svá díla sebekontrolou. Vy možná obdobný proces znáte jako bezmyšlenkovité čmárání když je nuda ve škole, na poradě, a nebo potřebujete zaměstnat ruce u dlouhého telefonátu. Zkuste si vzpomenout, kdy jste si naposledy takhle čmárali. Šlo vám o výsledek? Představovali jste si, jak to bude viset v galerii a lidé kresbu budou hodnotit? Přemýšleli jste, jestli je to dostatečně estetické? Tipla bych si, že jste ani moc nevnímali, že si kreslíte. Bylo to spíš mimoděčné gesto, podobně jako když sedíte v čekárně a klepete nohou. A co když budete tímto způsobem kreslit záměrně? Schválně, zkuste to. Vezměte si papír a tužku, dejte stranou mobil, vypněte hudbu ve sluchátkách, otočte se od okna. Zkrátka minimalizujte rozptýlení. Vezměte tužku do ruky a přiložte ji na papír. Nepřemýšlejte. A...kreslete! Já počkám.

Tak co, hotovo? Přiznejte se. Chvilí jste tahali tužku ve smyčkách, říkali si, co to je za blbost a pak začali přemýšlet, co dál. Možná že jste se i zasekli úplně a zaboha nemohli pokračovat. Zoufale jste chtěli, aby vám někdo dal nějaké zadání, možná jste pokukovali po okolí. Možná jste vyhrabali svůj repertoár ze školky a pokryli svůj papír kytičkami, domečky a srdíčky. Kolem vás bylo divné ticho a přišlo vám, že kreslíte už půl hodiny, i když to celé trvalo dvě minuty. Klobouk dolů, pokud jste si v klidu kreslili a nepřemýšleli nad tím, jak to bude vypadat. Pokud jste ale tenhle proces vydrželi a nehodili naštvaně tužku přes celou místnost, možná jste cítili něco jako takové pohlazení na mozku. Příjemný proud spontaneity bez nutnosti cokoliv plánovat, vymýšlet, či promýšlet.

My totiž nejsme zvyklí se nudit. A přitom je nuda tak důležitá! Když se budeme neustále něčím zaměstnávat a zabavovat, kdy si najdeme čas na to jen tak být? Jak nás můžou napadat skvělé kreativní nápady, když je neustále přehlušujeme novými informacemi, seriály, hudbou, jídlem, koníčky... pozor! Neříkám, že bychom měli neustále splývat s přírodou a žít jako poustevníci. Ale když k sobě neustále potřebujeme další podněty, neztrácíme sami sebe? Když nedokážu sníst oběd bez koukání na videa, ucítím jeho chuť? Když si pokaždé když vyjdu ven zacpu uši sluchátky, stihnu si všimnout západu slunce? Když na schůzce s kamarádem oba koukáme do mobilu, jsme vůbec spolu? Nechme se vydechnout. Ne všechno má správnou odpověď, a ne všechno je urgentní. Pojďme místo do akcí investovat do nudy.

Hana Sršňová

4

V ateliéru

Smysl svého života vidím v lásce k lidem.

Majda je temperamentní a výrazná mladá tvůrkyně a herečka. Letos nastupuje na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy ke studiu sociální práce. V rozhovoru mluví o lidech na okraji společnosti, tvorbě, přijetí, duševním zdraví i o tom, proč vidí smysl života právě v lásce k lidem.

LIDÉ NA OKRAJI

Majdi, co tě vedlo k tomu, že jsi se rozhodla pro studium sociální práce?

Chtěla bych pracovat se skupinami lidí, vůči kterým má společnost předsudky. S lidmi bez domova nebo s lidmi se závislostmi. Líbí se mi snažit se na ně dívat bez předsudků. Často nejsou vnímáni jako lidé, ale skrze problém, který mají. Baví mě vidět je jinak, než je vidí ostatní.

Myslíš zaměřit pozornost na lidi, kteří jsou pro ostatní často neviditelní?

Už jako malou mě fascinovalo, že existují lidé, které společnost odstrkuje a nechce s nimi mít nic společného. Přemýšlela jsem, proč tomu tak je. Proč bych se s nimi neměla bavit, měla se jim vyhýbat? A od doby, co mám piercingy a barevné vlasy, mě na ulici často oslovují právě lidé bez domova nebo se závislostmi. Když se s nimi bavím a oni vidí, že je vnímám jako plnohodnotné lidi a nedívám se na ně skrze předsudky, dělá jim to radost.

SVOBODA TVORBY A HRÝ

Co pro tebe znamená tvorba a divadlo?

Svoboda. Dává mi možnost vyjádřit se bez toho, abych přemýšlela nad tím, jak působím nebo co si o mně kdo myslí. Často řeším, zda na někoho nepůsobím špatně nebo nedělám něco špatně. V tvorbě to necítím. Vyjadřuji sama sebe, a když se někomu nelíbí moje tvorba, neznamená to, že se nelíbím jako člověk.

Myslíš, že má tvorba a hra v sobě něco ozdravného?

Hodně lidí, které jsem potkala a měli psychické problémy, tvořili. Tvorbou se snažili uniknout tomu, co prožívali, nebo dát prožitku určitou podobu. Když mě něco trápí, mám to pořád v hlavě. Nemá to jasnou podobu, jen to ve mně žije. Když ale můžu vyjádřit své pocity, trápení dostane tvar. Už to není ve mně, ale venku, mimo mě.

Co tě u nás v Talentu nejvíc baví?

Můžu se vyjádřit, hrát si. Nemusím být svázaná společenskými konvencemi. Můžu dělat věci, které bych si doma nebo v běžném životě nedovolila nebo které by mě ani nenapadly. V Talentu jsem se naučila hrát si.

Kdybys měla říct, co tě nejvíc u nás oslovilo – Dialogické jednání, hlas, tělo nebo pohyb?

Určitě Dialogické jednání. Poskytuje mi právě prostor a možnost si hrát. Nemusím dopředu přemýšlet co udělám, jestli to bude správné. Prostě dělám to, co v danou chvíli cítím. Jinak žiju buď v tom, co už se stalo, nebo v tom, co se teprve stane.

Připomíná mi to myšlenku fenomenologů – že člověk neustále něco dělá za nějakým účelem. Budu studovat, abych... Budu cvičit, abych... Budu se učit, abych... A přitom se z toho často vytratí samotná radost z bytí. Není pro tebe svoboda Dialogického jednání někdy děsivá, jak říkal v jednom z rozhovorů Janek?

Naopak. Mně právě dělá radost, že se můžu odpoutat od všech věcí, které mě svazují, být v prostoru svobody. Právě v něm se cítím nejvíc komfortně.

BYTÍ A PŘIJETÍ

Jak se podle tebe dá pracovat s napětím mezi svobodou a očekáváním společnosti? Zachovat si vnitřní svobodu? Možná právě ta souvisí s duševním zdravím.

Mezi námi/
Rozhovor

tentokrát s dvacetiletou
Magdalénou Tvrdou,
která k nám dochází
čtyři roky.

5

Asi tím, že si člověk zachová vlastní osobitost. Samozřejmě je potřeba dodržovat pravidla, která ve společnosti máme. Ale nemyslím si, že bychom kvůli tomu měli měnit sami sebe jen proto, abychom někam zapadli. Ať už někomu připadáme moc expresivní, tiší nebo prostě nějací „moc“, je důležité udržet si svoji jedinečnost.

Co říkáš na to, že se dnes často mluví o odpojení člověka od sebe sama? Že lidé často vůbec nevědí, kdo jsou?

To se mi těžko posuzuje, protože nemám pocit, že bych byla od sebe odpojená. Ale dnes máme mnohem víc možností než lidé dřív. Můžeme dělat skoro cokoliv. Právě proto pořád přemýšlíme, na co se hodíme, k čemu jsme dobří. Vyzkoušíme jednu věc, zjistíme, že nás nebaví, a protože máme spoustu dalších možností, začneme znovu pochybovat. Pořád hledáme kam patříme a v čem jsme užiteční.

A odpojenost ve smyslu, kdy člověk nezná svoje tělo, neví, co chce, neví, co má rád, nevyzná se ve svých emocích? Do toho tlaky a představy společnosti, jaký by měl být. K tomu žijeme ve světě sociálních sítí, který nás znovu odvádí od sebe sama. Nemáš pocit, že právě technologie tenhle proces zesilují? Co podle tebe dělají s mladou generací?

Určitě nás odvádějí od přítomného okamžiku. Od toho, co se skutečně děje kolem nás. Soustředíme se na svět, který není skutečný. Sociální sítě nejsou realita. Místo toho, abychom vnímali, co je kolem nás, sledujeme něco, co možná ani není pravda. Porovnáváme se s lidmi, kteří ukazují jen to, co chtějí, abychom viděli. Tím postupně přestáváme vnímat realitu.

Jak z toho ven?

Ideální cesta by byla, kdyby se lidé přestali stydět za to, kým jsou. Kdyby se za sebe nestyděli, neměli by potřebu sdílet jen to, co chtějí, aby ostatní viděli. Nebáli by se ukazovat skutečnost.

Jak se dá přestat stydět za to, kým člověk je?

Na to jsem ještě nepřišla. Je strašně náročné přijmout sám sebe. Je to práce na celý život. Nemyslím, že to někdy máme úplně hotové. Ale snažím se vnímat, že každý jsme nějaký a že nic není špatně. Lidé jsou různorodí. A je dobře, že nejsme všichni stejní. Ani bychom neměli být. To, že třeba v něčem nesplňuji nějaká očekávání, ještě neznamená, že jsem špatná.

Jak se díváš na selhání?

Stačí udělat nějakou chybu a mám pocit, že jsem selhala jako člověk. Nejen že jsem udělala chybu. Ale že sama jsem selhání. Učím se přijímat, že dělat chyby je normální. Jsou součástí života. Nikdo přece nemůže žít tak, aby nikdy neudělal chybu.

A humor?

Pomáhá odlehčit těžké věci. Třeba s kamarádem z psychiatrie si často děláme legraci z problémů, které máme. Najednou se v nich člověk tolik neutápí. Podívá se na ně s větší lehkostí a snáz je přijme.

CESTA K SOBĚ

Byla jsi několikrát hospitalizovaná na psychiatrii. Co se stalo?

Během života jsem byla hospitalizovaná třikrát. Měla jsem sebevražedné sklony. Také mám hraniční poruchu osobnosti, která je spojená s velkými emočními výkyvy, nepřijetím sebe sama a hledáním přijetí u druhých lidí. První hospitalizace mi spíš uškodila, než pomohla. Dostala jsem se mezi lidi, kteří na tom byli psychicky opravdu velmi špatně. A protože jsem sama hledala, kam patřím, začala jsem se s tou skupinou identifikovat. Chtěla jsem být přijatá, tak jsem se nechtěla uzdravit. Měla jsem pocit, že když se uzdravím, nebudu už mezi ně patřit.

Pak přišla druhá hospitalizace. Tam jsem se naopak cítila mnohem víc přijímaná taková, jaká jsem. Byla jsem tam delší dobu a hodně mě motivovalo, že kolem mě byli lidé, kteří se opravdu chtěli uzdravit. To mě inspirovalo. Viděla jsem, že se snaží něco změnit, a začala jsem se snažit také.

Když jsem potom byla v Bohnicích na oddělení pro dospělé, to mi pomohlo nejvíc. Měla jsem hodně terapií a hlavně skvělého terapeuta. Pomohl mi podívat se na sebe z větší perspektivy. Začala jsem vnímat, co se děje uvnitř mě. Ukázal mi, že ve mně existují různé části, které chtějí úplně odlišné věci. A že mezi nimi potřebuji vést dialog, abych pochopila, co se ve mně odehrává. Stejně tak mi pomohlo, že se mi během té doby snažili pomoci moji blízcí. Najednou jsem zjistila, že mám doma oporu a že na mně mnoha lidem opravdu záleží.

To, co říkáš o různých částech a extrémech člověka, je velmi blízké Dialogickému jednání. Díváš se někdy na propojení Dialogického jednání s tím, co prožíváš v terapii?

Přijde mi, že Dialogické jednání je vlastně dialog mezi různými částmi, které jsou uvnitř mě. Stejně jako se teď v terapii snažím propojit dialog mezi částmi, které chtějí úplně rozdílné věci a často stojí proti sobě. Je to podobný princip.

Letos jste s Niky udělaly stand-up o svých hospitalizacích. Bylo to zpracované s humorem a nadhledem. Vycházely jste ze skutečných zkušeností?

Ano, vycházely. Samozřejmě je to divadlo, takže je tam spousta věcí upravených nebo zveličených. Ale třeba sestry jsou v našem stand-upu mnohem milejší, než byly ve skutečnosti. V představení je to postavené na tom, že se tváří mile, i když ve skutečnosti nejsou. Na oddělení se ale často ani nesnažily předstírat, že jsou milé. Měla jsem spíš pocit, že si svůj vztek vybíjely na dětech, které tam byly hospitalizované.

Bolí pokrytectví víc než nepříjemná pravda?

Určitě je pro člověka lepší, když druhý nic nepředstírá. Protože když vidíš, že za maskou je něco jiného, je to stresující. Pořád čekáš, kdy maska spadne a ukáže se, jaký ten člověk je. To mi připadá horší, než když od začátku víš, s kým máš tu čest. Když se totiž někdo přetvařuje, začneš mu věřit. Masku najednou spadne a v tu chvíli se cítíš zrazený. Říkáš si: „Já jsem vám věřila a vy se ke mně ve skutečnosti chováte úplně jinak”.

DŮVĚRA A HRANICE

Co pro tebe znamená důvěra?

Pro mě je hodně těžké důvěřovat. Někde uvnitř mám pocit, že důvěra bude zrazená. Bojím se, že když někomu ukážu úplně celou sebe, zjistí, že se mu nelíbím. Že mě opustí. Potom bude mnohem bolestivější, že odešel někdo, komu jsem věřila, než kdybych si od něj od začátku držela odstup.

Jak člověk může budovat důvěru?

Já se snažím důvěřovat, i když se bojím. Učím se být otevřená.

Jak se chráníš před tím, kdyby přece jenom někdo zranil tvou důvěru?

Pořád nevím, jak na to. Ve chvíli, kdy někdo zradí moji důvěru, mám pocit, že všechno končí. Nemá smysl žít. Snažím se proto připomínat si, že existují i jiní lidé a zrada jednoho člověka nevypovídá nic o mně, jaká jsem. Pořád tu zůstávají lidé, kteří mě mají rádi. To, že mě jeden člověk opustil nebo zradil, ještě neznamená, že jsem na světě úplně sama.

Pracujete na terapii s nastavováním hranic?

Když jde o romantické vztahy, chci tomu druhému člověku dát úplně všechno. Svoji lásku, naději, život. Když mě má rád, znamená to pro mě, že jsem dobrá. Když mě nemá rád, mám pocit, že jsem špatná. Právě na tom se snažím pracovat. Zachovat si vlastní integritu a učit se hodnotit sama sebe podle sebe, ne podle toho, co si o mně myslí partner.

Je ti dobře mezi citlivějšími lidmi? Co tě na nich přitahuje?

Snáz od nich získávám přijetí. Rozumí tomu, co prožívám. Můžu se jim svěřit a vím, že mě pochopí. Oni to totiž mají podobně. Takže se navzájem přijímáme mnohem víc než lidé, kteří nic podobného nezažili.

KRIZE A NADĚJE

Jakým způsobem pracuješ s nadějí?

Naději rychle ztrácím. Mám ji, když se cítím dobře. Ale jakmile se něco stane a začne mi být psychicky špatně, ztratím naději úplně ve všem. A neumím ji sama vrátit zpátky.

A s okamžiky, kdy naději ztratíš?

Snažím se zůstat v přítomném okamžiku. Když nemám naději, že budoucnost bude dobrá, zkouším na ní vůbec nemyslet. Soustředím se na to, co je právě teď, na přítomný okamžik. Co můžu udělat právě v tuto chvíli, aby mi bylo lépe. Snažím se o sebe postarat. Mám totiž velkou potřebu, aby se o mě někdo staral emočně. Je pro mě těžké dát sama sobě přijetí, uklidnění nebo povzbuzení. Ale když to člověk dostává jen od druhých, stane se na jejich hodnocení závislým. A bez jejich přijetí pak nedokáže přijmout sám sebe.

Pomáhá podle tebe, když člověk přestane myslet na svoje trápení a začne se soustředit na něco, co mu dává smysl?

Když mi bylo nejhůř, četla jsem knihy o lidech, kteří prožívali těžké věci. Začala jsem přemýšlet nad příběhy těch lidí místo nad svým. Odvedlo mě to od vlastních myšlenek.

6

7

Co je na tom léčivé?

Asi, že nejsem jediná, nejsem v tom sama. I jiní lidé zažívají těžké věci. Když věřím, že oni to mohou zvládnout nebo zvládli, proč bych nemohla věřit, že to zvládnu i já? Když vidím, že někdo se stejnými problémy dokáže pracovat, napsat knihu nebo žít dobrý život, dává mi to naději. Říkám si, že když to dokázali oni, můžu to dokázat i já.

Co bys na základě své zkušenosti poradila dětem, které se cítí špatně, ztrácejí půdu pod nohama, cítí se opuštěné nebo osamělé?

Svému dětskému já bych poradila jedno. Aby o svých problémech s někým mluvilo. Aby si je nenechávalo pro sebe. Dítě na takové věci nemá být samo. Ani dospělý člověk ne.

Co dnes děláš ve chvíli, kdy cítíš, že přichází větší krize?

Kdyby přišla opravdu velká krize a měla bych strach, že si ublížím, nechám se co nejdřív hospitalizovat. Chci být někde, kde budu v bezpečí. Dřív jsem se toho bála, protože jsem měla pocit, že je to selhání. Že když půjdu do nemocnice, znamená to, že jsem slabá a měla bych to zvládnout sama. Dnes se na to snažím dívat jinak. Beru to jako součást své cesty. Je přece mnohem lepší jít do nemocnice, než si ublížit.

Kde bereš sílu a víru?

V tom, co už jsem zvládla. Říkám si, že když jsem dokázala projít tím vším, co už mám za sebou, zvládnu i další věci.

SMYSL ŽIVOTA

Zkus si vysnit svět, ve kterém bys opravdu chtěla žít.

Lidi by byli víc spolu. Měli by mezi sebou víc soucitu, přijímali by se takoví, jací jsou. Tím pádem by si i víc pomáhali. Nenechávali by druhé stranou jen proto, že se jim nehodí nebo že z nich nemají prospěch. Například když teď na hlavním nádraží odstranili lavičky, aby se tam nemohli scházet lidé bez domova. V mém ideálním světě by se to nestalo. Naopak bychom se snažili ty lidi přijmout, ne je odstrčit jen proto, že se na ně nechceme dívat.

V čem dnes vidíš smysl svého života?

V lásce k lidem. Teď ji asi nejvíc prožívám v romantické lásce, ale ráda bych ji rozšířila i do dalších vztahů.

Děkuji za rozhovor,

Erika Merjavá

Magdaléna Tvrďá

Nic nepotřebuju, protože všechno mám ve své hlavě

Povídání s naší jedenáctiletou Rozárkou Barákovou o online hodinách v době covidu a našem vlkodlačím světě, o fantazii, psaní, světech, které si vytváříme, i o dospěláckých stereotypech.

ONLINE SVĚT VLKODLÁČKA

Rozárko, jednou jsi mi vyprávěla, že často vzpomínáš, jak jsme si v době covidu vytvořili skrze obrazovky online svět vlkodláčka. Co pro tebe ten svět znamenal?

Z covidu si pamatuju hlavně to, jak jsme hráli vlkodláčka. Schovávali jsme se pod deku a vytvářeli si svět vlkodláčka. Dávali jsme si před sebe deky nebo peřiny, aby byla tma a abychom byli oddělení od reálného světa. Měli jsme jenom obrazovku. Taky se často stávalo, že jsme zavírali oči nebo měnili hlasy. Říkali si, co slyšíme a vidíme. Cítila jsem, že v zemi vlkodláčka opravdu jsem a že s ním zažívám různá dobrodružství.

Co pro tebe znamenal vlkodláček?

Pro mě to byl někdo, kdo si může ve své říši dělat, co chce. V covidu to bylo důležité, protože jsme skoro nikam nemohli chodit. Bylo mi asi pět nebo šest let a celou dobu jsem byla zavřená doma. Nemohla jsem skoro ven, maximálně na balkon nebo do parku s rouškou. A vlkodláček mi dával osvobození od toho, že člověk nemůže nic dělat. Byl to někdo, kdo si mohl dělat co chtěl. Když jsem se dostala do jeho světa, byla jsem svobodná. Mohla jsem tam dělat všechno, co jsem chtěla. Byl to velký kontrast proti covidu.

Vzpomeneš si na nějaký konkrétní příběh s vlkodláčkem?

Pamatuju si jeden obraz, který mám pořád v hlavě. Šli jsme temným lesem k velkému starému hradu. Pomáhali jsme vlkodlačímu králi s něčím. Už si to úplně přesně nepamatuju, ale vím, že jsme mu pomáhali. Když jsme se potom vrátili k normálním hodinám, chtěla jsem, abychom představení o vlkodláčkovi zahráli.

Vzpomeneš si na nějaký detail z té doby?

Pamatuju si třeba svoji peřinu. Byla bílá a byli na ní růžoví tygři nebo leopardi. Měla jsem ji při vlkodláčkovi. A taky si pamatuju počítač mojí mámy, který je teď rozbitý. Mám k němu vztah, protože ho znám úplně od mala. Právě na něm jsme dělali svět vlkodláčka.

FANTAZIE A PSANÍ

Říkala jsi mi, že bys chtěla napsat knížku. O čem píšeš?

Mám náměty na tři příběhy. Jeden příběh je o zemi, kde mají všichni všechno, co potřebují. Je tam příběh o dvojčatech. Jedno z dvojčat bude mít dračí prokletí. Objeví se mu šupina, která se začne rozšiřovat po těle. Bude se postupně měnit v draka a někdy se začne jako drak chovat. Čím víc se bude prokletí rozšiřovat, tím víc se bude měnit a tím víc bude spojený s dračím světem.

Pak jsem měla do školy napsat povídku. Rozhodla jsem se psát o elfech. Je o jednom klukovi, který se dostane do země elfů. Probudí se a zjistí, že je v zemi elfů. Elfové ho zatknou, ale zjistí, že je synovec hlavního náčelníka. Začnou ho učit zvykům elfů. Potom začne válka a zdají se mu sny o hořící vesnici. A ta vesnice potom opravdu začne hořet a oni ji budou muset zachránit.

Co pro tebe znamená psaní?

Pro mě je to něco podobného jako s vlkodláčkem. Svět fantazie. V tom světě může hrdina dělat to, co mě napadne. Řeknu si, že se třeba může naučit létat — a on se opravdu může naučit létat. V knížce je možné všechno. Můžu tam napsat, co chci. Stejně jako v zemi vlkodláčka.

Ráda si vytváříš svoje fantazijní světy? Co ti dávají?

Příběh o elfech je založený na mém snu, který se mi zdál, když mi bylo asi sedm let. Potom se mi přestal zdát. Po nějaké době se mi zdál znovu. A potom jeho pokračování. Ten sen byl o elfech, že mě učí jejich zvyky. Vždycky, když jdu spát, přemýšlím nad nějakým příběhem nebo něčím z fantazie. A abych svoje myšlenky mohla nějak zachytit, píšu příběhy. Je to způsob, jak svoje fantazie a svoje světy sdílet s ostatními.

Myslíš, že současná společnost nebo škola dávají dost prostoru pro rozvíjení fantazie? U dětí, ale i u dospělých?

My máme teď dobrou učitelku. Pořád s námi dělá příběhy. Našla třeba knížku o tom, jak napsat svůj první příběh, a z ní nám ukazuje, jak se příběhy tvoří. Je tam třeba cvičení, kde si máš představit svůj obyčejný den nebo nějaký oblíbený den a úplně ho změnit. Přidat tam jiné věci, udělat z něj něco jiného. Tím se učíme rozvíjet fantazii.

Ale myslím si, že dospělí mají často méně fantazie než děti. Kdyby dospělí měli stejně fantazie jako děti, svět by byl barevnější. Myslím, že dospělí by měli mít nějakou činnost nebo koníček, který je fantazii blízký. Mohli by třeba vymyslet karetní hru nebo deskovou hru, napsat knížku, povídku. Kreslit komiksy nebo obrázky, které nedávají smysl a které jsou jen z fantazie.

Taky ráda kreslím obrázky, které vůbec nedávají smysl. Třeba když jsem smutná nebo když mi někdo ublíží, nakreslím si obrázek. Třeba oko, které pláče, a slzy padají do vody. Voda se vypaří do slunce a slunce potom dává energii.

Myslíš, že fantazie může pomáhat člověku v životě?

Fantazie dokáže člověku pomoci skoro se vším. Když si člověk dokáže něco hezkého představit, může mu to pomoci. Když vám někdo umře, můžete si představit, že za tím člověkem někam letíte. Například na nějaký ostrov. A na tom ostrově se dějí nemožné věci. Narostou vám třeba křídla a můžete se spolu vrátit zpátky do normálního světa. Nebo tam toho člověka můžete zachránit.

Fantazie může pomoci člověku překonat těžké věci. Pomáhá tomu i čtení fantastických knížek nebo sledování fantasy filmů. Protože potom o tom člověk přemýšlí. Když si přečtu nějakou knížku nebo se podívám na fantasy film, ten svět si v hlavě upravuju. Představuju si, jak by to mohlo být jinak. Je to zábava. Nic nepotřebuju, protože všechno mám ve své hlavě. Třeba když v nějaké knížce přiletí armáda, já si ji představím. Potom si představím, že přijde ještě větší armáda a všechno přemůže. Je krásné příběhy dotvářet.

SVĚT Dospělých

Proč si myslíš, že dospělí mají často méně fantazie než děti?

Protože dělají nudné věci. Dospělý vstane ráno, dá si kafe a jde do práce. Potom přijde večer a jde spát. Ráno zase vstane, dá si kafe a jde do práce. Všechno se opakuje. Myslím, že dospělí mají méně fantazie, protože mají víc věcí, které musí dělat, a často každý den dělají skoro to stejné. Když někdo píše knížku, tak ji taky píše každý den, ale pořád vytváří něco nového.

Děkuji za rozhovor.

Erika Merjavá

Vršovický festival Talentů 2026

V červnu proběhl každoroční festival Talentů, na kterém jsme viděli autorské výstupy dětí a mládeže. Letos na téma Stand up - svoboda. O svou zkušenost z festivalu se s námi podělily skvělé autorky Kačka Dominiková a Majda Tvrdá. Krátké video o festivalu najdete na IG @talentdramastudio.

6.6.2026

Všichni víme, že každý má jiný pohled na svět, jiné názory. Co takhle, když se střetnou různá témata a myšlenky na jednom jevišti? Skupiny XOXO, Spektákl a Vosí hnízdo si připravily několik stand up představení s různými tématy. Každý stand up byl autentický a autorský, protože členové skupin si vždy připravili představení sami.

Všichni mluvili o něčem jiném, ale nejčastěji to byly příběhy a zkušenosti ze života. Byli zde ale i témata jako “Charita na podporu nutrií”. Probírali se tu i některé hlubší témata jako FOMO (fear of missing out) nebo občasně nezapadání do kolektivu. Mě osobně zaujal stand-up “Moc stand-upů”, kdy si hlavní autor hrál s tématem jak jsou stand-upisti trapní a divní. Nebo se mi líbil stand-up o již zmíněné charitě na podporu nutrií, kde jsem se strašně nasmála, ale zároveň jsem se dozvěděla zajímavé info o tématu, o kterém jsem předtím neměla tušení. Nutno zmínit, že jsem si užila všechny představení a stand-upy a byl to úžasné strávený večer plný zábavy. Určitě stálo za to na všechny tři bloky jít, protože jste se mohli dozvědět něco nového a dost se u toho nasmát.

Kateřina Dominiková

12

13

7.6.2026

To, co jsem zapomněla

„Všichni dospělí byli dětmi, ale málokdo si na to pamatuje,“ píše Antoine de Saint-Exupéry ve své knize Malý princ. A skutečně, ačkoli jsem oslavila osmnácté narozeniny teprve před dvěma lety, cítím se od svého dětství odtržená, jako bych v křečovitě předstírané vážnosti a samostatnosti zapomněla, že můj svět nevypadal vždy tak, jak vypadá teď.

V tom přede mě předstoupí děti, tedy nejen přede mě, nýbrž před sál plný diváků, aby vyjádřily své každodenní starosti formou stand upu a hry. Vzápětí se dozvídám o nespravedlivosti učitelů, složitosti sourozeneckých vztahů nebo otravnosti některých spolužáků a do hlavy se mi vloudí i mé vlastní příběhy, které už dávno nespátřily světlo vědomí. Každý z herců mě provází ukázkou svého světa, zatímco já tiše obdivuji jeho odvahu a otevřenost.

A jak tak poslouchám, říkám si, že by možná nebylo tak špatné podívat se dovnitř sebe, navštívit malou Majdu, vyslechnout ji a naučit se to, co jsem zapomněla.

Magdaléna Tvrďá (20 let)

Pár dní u Kokořína

Vzpomínáš, jak vysoko létali?
jak dostat dolů se nedali?
Když ani vstát se ti nechtělo
jak jejich štěstí vonělo
po dětských snech a podzimních alejích plných stromů
Potichu, jen po hranách vzduchu
Procházím ve světle města ruchu
Někdo prostě člověk musí jít, to cítí
Kolem pejsků, co pajdají a hvězda které se třpytí
Vzpomínky jdou a vrací se jak vy.
Kde mají konec?
Kde máte vy konec, mí drazí?

O štěstí

Kupředu každému okamžiku!
Pravda je v každém okamžiku.
Mrkneme si spolu?
Něco je ve vzpomínkách a něco v světlech domu, sklepa
Kolem stropu moucha létá, létá — divný mrak
Milujeme ten generátor snění
Tma. Den a noc už není
Telefon zvoní a z něj se roní
Smích

Texty a fotografie: Janek Poláček

Poezie

V tomto čísle pro vás psali a kreslili:

Erika Merjavá, ředitelka TDS,
redakční rada

Hana Sršňová, členka souboru
Vosí hnízdo, redakční rada

Janek Poláček, redakční rada

Magdaléna Tvrďá (20let),
členka souboru Vosí hnízdo,
redakční rada

Kateřina Dominiková (12 let),
členka skupiny Rozmach

Redakční rada: Erika Merjavá, Hana Sršňová, Janek Poláček, Magdaléna Tvrďá, Richard Hašek, Viktorie Železná **Grafická úprava:** Hana Sršňová
Textová korektura: G. P. Tománek **Foto:** Dušan Prouza **web TALENT drama studia:** www.talentedrama.cz, na webu je Dialog volně k prohlížení a ke stažení. Texty je možné si přečíst také na Čítárně Dialog na webu TDS.

Dobrovolné příspěvky na tvorbu čtvrtletníku můžete posílat na účet č. 2101067297/2010. Do pozn. napište: Dialog.

Mnohokrát děkujeme: Mládež kraji, Rada dětí a mládeže Praha, MŠMT, MČ Praha 10, MČ Praha 2, MČ Praha 7, TALENT drama studio, z.s.

Dialog, četnost vydávání: 4x do roka, 12. číslo, 25.9. 2026, Praha
vydavatel: Hana Sršňová, Svatoslavova 385/35, Praha, 140 00
evidenční číslo: MK ČR E 24631

Můžete nás podpořit částkou 50 Kč
Variabilní symbol: 05
Zpráva pro příjemce: Noviny Dialog

